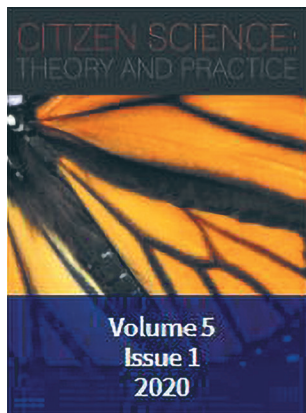

CITIZEN SCIENCE: THEORY AND PRACTICE

Časopis *Citizen Science: Theory and Practice* (CSTP) osnovala je 2014. *Citizen Science Association* u partnerstvu s *Ubiquity Press Ltd.* Od 2016. objavljuje se na mreži kao kontinuirano izdanje tijekom cijele godine (<https://theoryandpractice.citizenscienceassociation.org/>). U osnovnim podacima navodi se da časopis želi unaprijediti područje sudjelovanja javnosti (građana) u znanstvenim istraživanjima (*citizen science*) pružanjem središnjeg prostora za razmjenu znanstvenih istraživanja o uključivanju javnosti u više znanstvenih disciplina. CSTP nije zamišljen kao mjesto izvještavanja o znanstvenim rezultatima projekata uz sudjelovanje građana. Znanstveni nalazi utemeljeni na podacima dobivenim uz sudjelovanje građana trebaju se podnijeti odgovarajućim znanstvenim časopisima, gdje će rezultati pomoći u unapređivanju različitih znanstvenih područja. Uredništvo CSTP-a potiče uključivanje ključne riječi *citizen science* u takve radove kako bi se osiguralo da to polje dobije priznanje za svoj

doprinos. Znanstveni ishodi podataka dobiveni uz sudjelovanje građana mogu se izvjestiti u CSTP-u kada poznavanje tih rezultata pomaže informiranju o razumijevanju znanstvene prakse uz sudjelovanje građana. O važnosti tog područja svjedoče i tri osnovane udruge: u SAD-u *Citizen Science Association* (CSA), Europi *European Citizen Science Association* (ECSA) i Australiji *Australian Citizen Science Association* (ACSA). Posljednjih godina pokreću se i časopisi posvećeni sudjelovanju javnosti u znanstvenim istraživanjima, a neki časopisi posvećuju posebne brojeve toj tematici. Na primjer, časopis *Remote Sensing* objavio je poseban broj pod naslovom: *Citizen Science and Earth Observation*.

O sudjelovanju javnosti u znanstvenim istraživanjima pisano je u rubrici Terminologija Geodetskog lista (Frančula 2016). Navedena je i definicija prema kojoj je *citizen science* znanstvena aktivnost u kojoj neprofesionalci, u sklopu znanstvenog projekta, dobrovoljno sudjeluju u prikupljanju podataka, njihovoj analizi i diseminaciji. Početkom 2016., u vrijeme pisanja tog priloga, *Google Scholar* pronašao je 1460 radova koji u naslovu sadrže *citizen science*. Danas, u veljači 2020., *Google Scholar* pronalazi 5300 takvih radova, što svjedoči da sve više znanstvenika uključuje i građane u svoje znanstvene projekte.

Skrećem pozornost na nekoliko članaka objavljenih u CSTP-u.

R. Bonney, C. Cooper, H. Ballard: *The Theory and Practice of Citizen Science: Launching a New Journal*, 1, 2016, 1.

M. Storksdieck, ..., K. Vohland: *Associations for Citizen Science: Regional Knowledge, Global Collaboration*, 1, 2016, 2.

E. Lewandowski, W. Caldwell, D. Elmquist, K. Oberhauser: *Public Perceptions of Citizen Science*, 2, 2017, 1.

S. Hecker, ..., A. Bonn: *Innovation in Citizen Science – Perspectives on Science-Policy Advances*, 3, 2018, 1.

E. D. Compas, S. Wade: *Testing the Waters: A Demonstration of a Novel Water Quality Mapping System for Citizen Science Groups*, 3, 2018, 2.

L. A. Shanley, A. Parker, S. Schade, A. Bonn: *Perspectives on Citizen Science and Crowdsourcing*, 4, 2019, 1.

Literatura

Frančula, N. (2016): Sudjelovanje javnosti u znanstvenim istraživanjima, *Geodetski list*, 70, 1, 95–96, <https://www.bib.irb.hr/812663>, (7. 2. 2020.).

Nedjeljko Frančula